

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

[angličtina](#)

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

Dědická řízení

Německo

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Závěť může být pořízena v některé ze dvou forem: jako vlastnoruční závěť nebo jako závěť pořízená veřejnou listinou.

Vlastnoruční závěť může pořídit pouze osoba starší 18 let, přičemž musí být celá sepsána vlastnoručně a musí být podepsána. Je-li závěť sepsána na psacím stroji nebo počítači, chybí-li podpis nebo byla-li nadiktována (např. na kazetu), je závěť neplatná. V takovém případě mohou z pozůstalosti dědit pouze zákonní dědicové, ledaže existuje jiná platná závěť, která by dědice stanovila alternativně. Z hlediska zajištění průkaznosti je nezbytné, aby zůstavitel závěť podepsal celým svým jménem (tedy musí uvést své křestní jméno i příjmení), aby byla vyloučena jakákoliv pochybnost, pokud jde o to, kdo závěť pořídil. Zároveň se důrazně doporučuje uvést v závěti čas a místo pořízení, aby bylo zřejmé, kdy a kde byl tento písemný úřední záznam pořízen. To je důležité z toho důvodu, že starší závěť může být – zcela nebo zčásti – zrušena závětí novou. Chybí-li datum na jedné, popřípadě na obou závětech, je často nemožné určit, která z nich byla pořízena později a která z nich by tedy měla být považována za platnou.

Manželé a registrovaní partneři mohou rovněž pořídit společnou vlastnoruční závěť. V takovém případě musí být vlastnoruční závěť, která byla sepsána jedním nebo oběma manželi nebo partnery, podepsána oběma společně (pro další informace viz „*Was ist ein gemeinschaftliches Testament?*“ [„Co je to společná závěť?“] na straně 24 brožury nazvané „*Erben und Vererber*“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*)).

Chcete-li se vyhnout riziku, že se při pořizování závěti dopustíte chyby, je vhodné pořídit závěť veřejnou listinou (jinak též „notářskou závěť“). Při pořizování notářské závěti je možné nadiktovat svou poslední vůli a závěť přímo notáři, který ji sepiše, popřípadě ji sám sepsat a notáři ji předat v písemné formě (pro další informace viz „*Das öffentliche Testament*“ [„Závěť pořízená veřejnou listinou“] na straně 23 brožury nazvané „*Erben und Vererber*“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele). Tuto formu závěti mohou pořídit i mladiství starší 16 let.

V případě uzavírání dědické smlouvy je nezbytné, aby se obě strany dostavily k notáři současně (pro další informace viz „*Der Erbvertrag*“ [„Dědická smlouva“] na straně 29 brožury nazvané „*Erben und Vererber*“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele).

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Aby se předešlo riziku, že vlastnoruční závěť bude po smrti zůstavitele zamlčena, ztracena, popřípadě zapomenuta, lze doporučit (nicméně to není povinné), aby byla uložena do bezpečné úschovy u okresního soudu (*Amtsgericht*) – v Bádensku-Württembersku úschovu až do konce roku 2017 zastávají notáři (*Notariat*). Notářská závěť je do bezpečné úschovy uložena vždy. Pro dědickou smlouvu to platí obdobně, ledaže se smluvní strany výslovně dohodly, že dědická smlouva do úřední úschovy být uložena nemá; v takovém případě je dokument uložen u notáře. Závěti a dědické smlouvy, které byly uloženy do bezpečné úschovy, musí být otevřeny po smrti osoby, která jejich prostřednictvím pořízení pro případ smrti učinila (a kterou zákon označuje za „zůstavitele“). Ode dne 1. ledna 2012 jsou všechny závěti pořízené soukromou listinou a notářská pořízení pro případ smrti (závěti a dědické smlouvy), které jsou uloženy do bezpečné úschovy u okresních soudů – v případě Bádenska-Württemberska tuto činnost až do konce roku 2017 zajišťují notáři –, elektronicky evidovány v Ústředním rejstříku závětí vedeném u *Bundesnotarkammer* [Spolkové notářské komory]. Pokud jde o pořízení pro případ smrti, která byla učiněna před tímto datem a která jsou uložena do bezpečné úschovy, budou relevantní údaje o evidenčních místech vloženy do rejstříku.

Jakožto úřad odpovědný za vedení rejstříku je Spolková notářská komora informována o všech vnitrostátních úmrtích a tyto informace předává příslušnému soudu pro věci pozůstalostní (*Nachlassgericht*), u něhož je pořízení pro případ smrti evidováno a kde je uloženo do bezpečné úschovy za účelem jeho otevření v případě smrti.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Nejbližší příbuzní (neopomenutelní dědicové) mohou být prostřednictvím závěti vyděděni. Pokud by však pozůstalý manžel či manželka, děti, vnoučata nebo rodiče neměli získat vůbec žádné dědictví, a to přestože by v případě neexistence závěti byli zákonnými dědici, je taková situace vždy považována za nespravedlivou. S ohledem na oficiálně uznanou vzájemnou odpovědnost to platí i pro pozůstalého po registrovaném partnerovi stejného pohlaví. Proto zákon této úzce vymezené skupině osob zaručuje tzv. „povinný díl“. Osoby, jimž náleží povinný díl, mají vůči dědicům ze závěti nárok na peněžité plnění, které odpovídá polovině hodnoty zákonného dílu.

Příklad: Pozůstalými po zůstavitelce jsou její manžel (se kterým žila v majetkovém režimu společného jmění manželů) [v rámci tohoto režimu si každý z manželů zachovává výlučné vlastnictví svých věcí, nicméně nárůst čisté hodnoty majetků obou manželů, ke kterému dojde v průběhu manželství, se rozdělí rovným dílem] a dcera. Ve své závěti zůstavitelka stanovila za jediného dědice svého manžela. Hodnota pozůstalosti je 100 000 eur. Zlomek pro stanovení povinného dílu dcery je ¼ (jelikož její zákonný díl činí ½; to stejné platí pro manžela, který se zůstavitelkou žil v majetkovém režimu společného jmění manželů). K vypočtení peněžité částky, na niž má nárok, je třeba zlomek stanovující povinný díl vynásobit hodnotou pozůstalosti v okamžiku vzniku dědictví. Z toho plyne, že dcera má vůči manželovi nárok na povinný díl ve výši 25 000 eur (¼ x 100 000 eur).

Zůstavitel nemůže bránit nároku na tento povinný díl tím, že by sice dědice oprávněného k povinnému dílu do své závěti zahrnul, ale odkázal by mu méně než polovinu zákonného dílu, který mu náleží. V takovém případě má dědic, jemuž náleží povinný díl, nárok na dodatečnou částku, která jeho díl dorovná na hodnotu odpovídající polovině zákonného dílu.

Příklad: Zůstavitel ve své závěti určil svými dědici svou manželku (se kterou žil v majetkovém režimu společného jmění manželů) a svou dceru tak, že jim náleží $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{4}$ pozůstalosti. Hodnota pozůstalosti je 800 000 eur. Zlomek pro stanovení povinného dílu dcery je $\frac{1}{4}$ (tedy 200 000 eur). Vzhledem k tomu, že dcera byla v závěti zahrnuta a z tohoto titulu jí již náleží 100 000 eur ($\frac{1}{4}$ z 800 000 eur), je oprávněna k dodatečnému plnění ve výši odpovídající rozdílu (100 000 eur).

Nárok na povinný díl musí být uplatněn během tří let od okamžiku, kdy se dědic, jemuž povinný díl náleží, dozví o dědictví a o existenci pořízení, jež způsobuje újmu na jeho právech, a v každém případě ne později než třicet let od vzniku nároku na dědictví.

V případě, že by okamžité uspokojení nároku na povinný díl zásadně a nespravedlivým způsobem zasáhlo dědice, mohou požádat, aby bylo uspokojení nároku na povinný díl odloženo. Příklad, který se uvádí v právních předpisech, představuje situaci, kdy by bylo jinak nezbytné prodat rodinný dům. Vždy však musí být brán přiměřený ohled na zájmy dědice, jemuž povinný díl náleží. Odložení uspokojení nároku na povinný díl znamená, že povinný díl nemusí být vyplacen okamžitě. Je v pravomoci soudu, aby v každém jednotlivém případě rozhodl, o jak dlouhou dobu může být uspokojení nároku na povinný díl odloženo a zda je třeba poskytnout za uspokojení nároku na povinný díl záruku.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě neexistence závěti nebo dědické smlouvy se uplatní zákonná dědická posloupnost.

Podle německého dědického práva jsou za dědice považováni pouze příbuzní, tedy osoby, které mají se zůstavitelem společné rodiče, prarodiče nebo praprarodiče, stejně jako osoby, které se zůstavitelem sdílejí vzdálenější předky. Podle této definice nejsou za příbuzné zůstavitele považovány osoby, které jsou se zemřelým spřízněné prostřednictvím manželství, a jako takové jsou vyloučeny ze zákonné posloupnosti; tzn. například tchýně, zeť, nevlastní otec, nevlastní dcera, teta nebo strýc ze strany druhého manžela atp., a to z toho důvodu, že se zůstavitelem nesdílejí žádné předky.

Rodinný vztah může být rovněž založen osvojením (dítěte), jelikož prostřednictvím osvojení se z právního hlediska mezi dítětem a osvojitelem, stejně jako ve vztahu k příbuzným osvojitele, vytváří plnohodnotné rodinné vztahy a veškerá s tím související práva a povinnosti. V důsledku tohoto mají osvojené děti v zásadě stejná práva jako děti biologické (v případě osvojení zletilého „dítěte“ však mohou platit zvláštní výjimky).

Výjimkou z principu dědičnosti pouze mezi příbuznými jsou manželé. Ačkoliv obvykle nejsou příbuzní, a tedy nesdílejí žádné společné předky, stále mají právo dědit po druhém manželovi. Pokud jsou manželé rozvedeni, právo na dědictví neexistuje. Za určitých podmínek to platí i pro manžele, kteří nejsou rozvedeni, ale žijí odděleně.

Podle dědického práva mají registrovaní partneři stejná dědická práva jako manželé. Naproti tomu neexistuje žádný právní nárok na dědictví v případě jiných forem soužití.

Dědické právo v případě příbuzných:

Ne všichni příbuzní mají stejná dědická práva. Zákon je rozděluje do různých dědických tříd:

1. třída

Do 1. třídy dědiců spadají pouze potomci zůstavitele, tedy děti, vnuci, pravnuci atd.

Mimomanželské děti jsou dědici svých matek a otců a jejich příbuzných. (Výjimka se vztahuje na případy, kdy zůstavitel zemřel před 29. květnem 2009 – jestliže se mimomanželské dítě narodilo před 1. červencem 1949 – viz poznámky pod čarou na stranách 11 a 15 brožury nazvané „*Erben und Vererben*“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele.)

V případě, že existuje dědic spadající do této skupiny velmi blízkých příbuzných, žádní vzdálenější příbuzní nedostanou nic a nenáleží jim z dědictví žádný podíl.

Příklad: Zůstavitel má jednu dceru a četné synovce a neteře. Synovci a neteře nedědí nic.

Děti dětí (tj. vnoučata, pravnoučata a tak dále) mohou obvykle dědit jen v případě, že jejich rodiče již zemřeli nebo se sami vzdali dědictví.

Příklad: Zesnulého přežila jedna dcera a tři vnoučata ze strany syna, který již zemřel. Dceři náleží polovina dědictví, zatímco vnoučata si mezi sebou musí rozdělit druhou polovinu – tedy tu polovinu, která by jinak náležela jejich otci. Každé z vnoučat tedy obdrží dědictví.

2. třída

Dědici druhé třídy jsou rodiče zůstavitele, jejich děti a děti jejich dětí, tedy sourozenci, synovci a neteře zůstavitele. Ještě jednou je třeba zdůraznit, že děti rodičů zůstavitele dědí pouze v případě, že rodiče zůstavitele již zemřeli. V takovém případě dědí díl, který by připadl jejich zesnulému otci nebo matce.

Příbuzní 2. třídy dědí pouze v případě, že není žádného příbuzného 1. třídy.

Příklad: Zůstavitele přežila neteř a synovec. Sestry a rodiče zůstavitele již zemřeli. Neteř a synovec tak každý dědí jednu polovinu pozůstalosti.

3. a následující třídy

3. třída zahrnuje prarodiče a jejich děti a děti jejich dětí (teta, strýc, bratranec apod.) a 4. třída zahrnuje praprarodiče, jejich děti a děti jejich dětí a tak dále.

Zákonná dědická posloupnost je v zásadě založena na stejných pravidlech, jaká se uplatní u výše uvedených tříd. Nicméně od 4. dědické třídy platí, že pokud potomek prarodičů již zemřel, nejsou to již potomci těchto potomků, kdo je další na řadě; na místo toho se jedinými dědici stanou osoby, které jsou nejbližšími příbuznými (v tomto případě se uplatní odchylka od rodičovského systému následnictví [v jehož rámci se postupuje po jednotlivých liniích (*parentela*) sestupujících od daného předka až do nalezení dědice] k systému postavenému na stupni příbuznosti [v jehož rámci je třeba identifikovat nejbližšího příbuzného dle stupně příbuznosti]).

Vždy platí, že stačí, aby byl naživu jeden příbuzný předchozí třídy, a jsou vyloučeni všichni případní dědicové ze třídy následující.

Manželé a registrovaní partneři

Bez ohledu na to, jaký režim manželských majetkových poměrů se uplatní, pozůstalý manžel, manželka nebo registrovaný partner jsou považováni za zákonné dědice a mají nárok na $\frac{1}{4}$ pozůstalosti společně s potomky a $\frac{1}{2}$ pozůstalosti společně s příbuznými z 2. třídy (tj. rodiče, sourozence, synovce či neteře zůstavitele) a prarodiče.

Pokud manželé žili v „majetkovém režimu společného jmění manželů“ (který se uplatní vždy, nedohodnou-li se manželé v předmanželské nebo manželské smlouvě na použití jiného režimu), výše uvedený díl se zvýší o $\frac{1}{4}$. To platí i v případě registrovaných partnerů.

V případě, že nejsou žádní příbuzní první nebo druhé třídy ani prarodiče, pozůstalý manžel/partner obdrží celé dědictví.

Příklad: Pozůstalým po zůstaviteli jsou jeho manželka (která s ním žila v majetkovém režimu společného jmění manželů) a rodiče. Manželka dostane $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2}$ + $\frac{1}{4}$) a rodiče – jako dědici 2. třídy – každý $\frac{1}{8}$ pozůstalosti. Kromě toho v případě, že další dědicové jsou dědicové 2. třídy, jako zde, nebo prarodiče, má manželka nárok na tzv. „*Großer Voraus*“, což je přednostní právo, které obvykle pokrývá vybavení domácnosti a satební dary (jestliže jsou ostatní dědicové příbuzní 1. třídy, tyto předměty náleží pozůstalé manželce jakožto zákonnému dědici pouze v případě, že je potřebují pro řádný chod domácnosti).

Stát v postavení zákonného dědice

V případě, že zůstavitel nezanechal žádného manžela nebo partnera, a nelze-li identifikovat žádné příbuzné, zákonným dědicem se stává stát. Stát ručení vždy pouze do hodnoty pozůstalosti.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Zpravidla je k projednání dědictví a souvisejících otázek povolán soud pro věci pozůstalostní zřízený u okresního soudu v místě posledního obvyklého bydliště zůstavitele (v Bádensku-Württembersku je to až do konce roku 2017 příslušný notář).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědictví lze odmítnout prohlášením učiněným u soudu pro věci pozůstalostní; toto prohlášení musí být učiněno do záznamu u soudu pro věci pozůstalostní nebo zasláno soudu v notářsky ověřené formě (podrobněji viz níže).

Prohlášení o přijetí dědictví nemusí být předloženo v žádné zvláštní formě, není ani třeba potvrzení o doručení. Za přijetí dědictví se považuje i pouhé marné uplynutí lhůty pro odmítnutí dědictví.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Odkaz lze přijmout nebo odmítnout učiněním prohlášení vůči osobě, které byl předmět odkazu svěřen. Tou může být dědic nebo odkazovník.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Německé dědické právo neupravuje způsob prohlášení o přijetí či odmítnutí povinného dílu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Otevření závěti

Pořízení pro případ smrti, které bylo soudu pro věci pozůstalostní předáno nebo které bylo vyzvednuto z bezpečné úschovy, soud pro věci pozůstalostní po smrti zůstavitele oficiálně otevře. Dědicové jsou o tomto kroku oficiálně informováni.

Řízení o vydání potvrzení o dědictví

Potvrzení o dědictví vydá soud pro věci pozůstalostní (v Bádensku-Württembersku až do konce roku 2017 notář) a uvede v něm, kdo je dědic, rozsah jeho dědického práva, a je-li to vhodné, může také stanovit pozdější okamžik přechodu vlastnictví nebo výkonu závěti.

Potvrzení o dědictví je soudem pro věci pozůstalostní vydáno na základě žádosti. Žadatel musí prokázat, že jsou všechny zákonné požadavky splněny, nebo musí předložit čestné prohlášení, že neexistují žádné důvody pro zpochybnění jejich splnění. Čestné prohlášení musí být učiněno před notářem nebo u soudu, ledaže dle práva dané spolkové země mají v těchto věcech pravomoc výlučně notáři.

Vydání evropského potvrzení o dědictví

Mezinárodní právo správy dědictví [*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz, IntErbRVG*] upravuje postup vydání evropského potvrzení o dědictví. Evropské potvrzení o dědictví je potvrzení o dědictví, které je platné téměř ve všech zemích Evropské unie (s výjimkou Spojeného království, Irsko a Dánska). Je rovněž vydáno na žádost soudu pro věci pozůstalostní ve formě notářsky ověřené kopie s omezenou dobou platnosti. Hlavním účelem tohoto potvrzení je usnadnění procesu vypořádání pozůstalosti v rámci EU.

Rozdělení pozůstalosti

Dědí-li z pozůstalosti více dědiců, stává se pozůstalost jejich společným majetkem. V důsledku toho mohou spoludědicové s jednotlivými předměty z pozůstalosti nakládat jedinečně společným jednáním; například za účelem prodeje automobilu zůstavitele, není-li dědicům k užítku. Spoludědicové mají rovněž povinnost spravovat pozůstalost společně. To často způsobuje vážné potíže, zejména pokud dědicové žijí daleko od sebe a nejsou s to se dohodnout. Toto „nucené společenství“ je obvykle velice nepříjemné a zpravidla každý dědic může iniciovat jeho rozpuštění tím, že zažádá o rozdělení pozůstalosti. Nejdůležitější výjimkou je případ, kdy zůstavitel ve své závěti stanovil, že pozůstalost se po určitou dobu dělit nesmí, například proto, aby mohl rodinný podnik pokračovat v činnosti.

Pokud zůstavitel jmenoval vykonavatele závěti, je tento vykonavatel odpovědný za rozdělení pozůstalosti. Pokud zůstavitel vykonavatele nejmenoval, musí dědicové pozůstalost rozdělit sami. Za tímto účelem se mohou obrátit na notáře. Nepodaří-li se dědicům dosáhnout dohody přesto, že zprostředkováním dohody o rozdělení pozůstalosti pověřili notáře, zbývá už jen podání žaloby k soudu.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Pro další informace o děděním ze zákona viz výše.

Zanechal-li zůstavitel závět, má tato přednost před pravidly upravujícími zákonnou dědickou posloupnost. V důsledku toho z pozůstalosti dědí pouze ty osoby, které jsou uvedeny v závěti, za předpokladu, že zůstavitel v závěti naložil s celou svou pozůstalostí. Podrobnější informace o tom, kdo má nárok na povinný díl, viz výše.

Dědictví z právního hlediska na dědice přechází okamžikem smrti zůstavitele (zásada automatického nápadu dědictví). Dědicové však mají právo dědictví odmítnout (viz níže).

Zůstavitel ve své závěti také může zřídit odkaz, například přidělením jednotlivých předmětů nebo určité sumy peněz konkrétní osobě. V takovém případě nejsou příjemci odkazu („odkazovníci“) považováni za dědice, ale mají vůči odpůrcům nárok na cokoli, co jim bylo v závěti výslovně odkázáno.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Odmítnutí dědictví

Odmítnou-li dědicové dědictví ve stanovené lhůtě, za dluhy vážnouce na pozůstalosti neručí. V zásadě platí, že dotčený dědic musí dědictví odmítnout ve lhůtě šesti týdnů od okamžiku, kdy mu bylo oznámeno zahájení dědického řízení a skutečnosti rozhodné pro nabytí dědického statusu, a to ve formě prohlášení učiněného u soudu pro věci pozůstalostní. Prohlášení o odmítnutí dědictví lze učinit do záznamu u soudu pro věci pozůstalostní, popřípadě může být soudu zasláno ve formě ověřené notářem. Ve druhém případě postačí zaslat prohlášení soudu dopisem, nicméně je nutné nechat podpis dědice notářsky ověřit. Akt odmítnutí nebo přijetí dědictví je obvykle závazný.

Ručení při přijetí dědictví

V případě, že dědicové dědictví přijmou, z právního hlediska jako by si „nazuli boty zůstavitele“. To znamená, že dědicové dědí také dluhy zůstavitele a jsou tak povinni je uhradit i s využitím vlastního majetku.

Dědicové však mohou omezit míru ručení za zděděné dluhy na tzv. „zákonnou pozůstalost“ („*Erbmasse*“). V takovém případě se věřitelé zůstavitele mohou uspokojit z této zákonné pozůstalosti, nikoliv však z vlastního majetku dědice, který je vůči třetím osobám chráněn. Dědicové mohou takového omezení míry ručení za dluhy zůstavitele dosáhnout dvěma způsoby: mohou k soudu pro věci pozůstalostní podat žádost o správu pozůstalosti na účet věřitelů, popřípadě mohou podat u místně příslušného insolvenčního soudu žádost o zahájení dědického insolvenčního řízení.

V případě, že hodnota pozůstalosti nedostačuje ani na pokrytí nákladů na správu pozůstalosti na účet věřitelů nebo na pokrytí nákladů insolvenčního řízení, mohou dědicové alespoň dosáhnout omezení míry, v níž za dluhy zůstavitele ručí. Uplatní-li věřitel nárok, mohou dědicové uplatnit námitku nedostatečné hodnoty pozůstalosti. Dědicové pak mohou odmítnout uspokojení dluhů vážnoucích na dědictví v míře, v jaké hodnota pozůstalosti na jejich uspokojení nedostačuje. Dědicové jsou nicméně povinni pozůstalost věřitelům předat.

V případě, že se dědicové chtějí vyhnout převzetí ručení za dluhy, které nečekali, pak vše, co musí udělat, je iniciovat vydání veřejné vyhlášky („*Aufgebotsverfahren*“); v takovém případě mohou dědicové podat u soudu pro věci pozůstalostní žádost o to, aby všichni věřitelé zůstavitele ve stanovené

lhůtě soudu oznámili všechny neuhrazené dluhy zůstavitele. V případě, že věřitel neuplatní svůj nárok včas, musí být uspokojen z toho, co z dědictví nakonec zůstane. Veřejná vyhláška může také pomoci dědicům vyjasnit situaci, aby bylo zřejmé, zda existují důvody pro svěření pozůstalosti do úřední správy, a to prostřednictvím žádosti o uvalení správy nebo prohlášení insolvence na pozůstalost.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Aby bylo možné dědice zapsat jako majitele do katastru nemovitostí, je nezbytné podat žádost o změnu údajů vedených v katastru nemovitostí a doložit jí doklady, z nichž vyplývá, že údaje vedené v katastru jsou nesprávné. Žádost o opravu údajů vedených v katastru nemovitostí z důvodu smrti zapsaného vlastníka lze podat teprve poté, co žadatel získal doklad o statusu dědice.

V takovém případě žadatel prokáže svůj status dědice předložením potvrzení o dědictví nebo evropského potvrzení o dědictví.

Je-li dědictví založeno na pořízení pro případ smrti ve formě veřejné listiny (notářská závěť nebo dědická smlouva), postačí katastrálnímu úřadu („Grundbuchamt“) předložení této listiny a úředního záznamu o zahájení dědického řízení.

Je-li odkazován nemovitý majetek, je třeba pro jeho převedení na odkazovníka předložit notářskou listinu, a to bez ohledu na to, jaký dědický režim se uplatní. Notářská listina musí osvědčovat, že odkazovník je oprávněn nabýt vlastnictví nemovitého majetku.

V určitých případech mohou být vyžadovány i jiné dokumenty. Například v případě, že má být jako dědic zapsána obchodní společnost, musí žadatel předložit doklad o tom, že jsou oprávněni jednat jménem společnosti (např. výpis z obchodního rejstříku).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Podle německého dědického práva může být úřední správa pozůstalosti na účet věřitelů použita, aby se zamezilo tomu, že jsou dluhy umořovány vlastním majetkem dědice. Soud pro věci pozůstalostní může nařídit úřední správu pozůstalosti jedině na základě žádosti oprávněné osoby (dědice, exekutora, věřitele, kupujícího celého dědictví nebo následného dědice).

Správce pozůstalosti je úředně jmenovaný orgán. Přestože nese odpovědnost za správu celého majetku jiné osoby, v případě právního sporu si zachová samostatné postavení. Své povinnosti vykonává jako soukromá osoba spravující majetek jiné osoby za účelem uspokojení nároků všech zúčastněných stran (dědiců a věřitelů). Správa majetku, jíž je správce pověřen, není zaměřena pouze na udržování a zhodnocování pozůstalosti, ale především na uspokojení věřitelů. Hlavní povinností správce je zajistit umoření dluhů.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Kromě samotných dědiců, (insolvenčního) správce pozůstalosti (viz výše) a vykonavatele závěti (viz níže) mohou být příslušné pravomoci uděleny také opatrovníkovi pozůstalosti.

Soud pro věci pozůstalostní z moci úřední přikáže pozůstalost do opatrovnictví v případě, že věc nesnese odkladu a že je identita příslušného dědice nejasná nebo není-li známo, zda dědictví přijal. Účelem opatrovnictví nad pozůstalostí je zabezpečení a správa pozůstalosti v zájmu neznámého dědice. Soud pro věci pozůstalostní stanoví rozsah opatrovníkových povinností podle okolností daného případu. Rozsah povinností může být poměrně široký, nebo se může omezit pouze na správu jednotlivých předmětů tvořících pozůstalost. Opatrovník pozůstalosti je obvykle pověřen tím, aby identifikoval neznámé dědice a zajistil a spravoval pozůstalost.

Instytut opatrovnictví nad pozůstalostí není určen k uspokojení věřitelů, neboť je především určen k ochraně dědiců. Výjimečně mohou povinnosti opatrovníka zahrnovat použití prostředků z pozůstalosti k umoření dluhů vážnoucích na pozůstalosti, je-li to nezbytné z hlediska řádné správy a zajištění pozůstalosti, popřípadě z důvodu zamezení vzniku ztrát nebo škod, zejména nákladů spojených s případným zbytečným právním sporem.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Zůstavitel je oprávněn ve svém pořízení pro případ smrti určit jednoho nebo více vykonavatelů závěti. Zůstavitel může také pověřit třetí osobu, vykonavatele nebo soud pro věci pozůstalostní, aby pověřil jiného nebo dalšího vykonavatele. Povinnosti vykonavatele vznikají pověřené osobě okamžikem přijetí pověření.

Zákon stanoví, že povinností vykonavatele je splnit pořízení pro případ smrti zůstavitele. Pokud je více než jeden dědic, je vykonavatel odpovědný za rozdělení pozůstalosti mezi ně.

Vykonavatel závěti je povinen spravovat pozůstalost. Je zejména oprávněn držet pozůstalost a nakládat s předměty tvořícími pozůstalost. V takovém případě nemohou dědicové s žádným předmětem tvořícím pozůstalost, která spadá do správy vykonavatele, nakládat. Vykonavatel závěti je oprávněn pozůstalost zatěžovat, je-li to nezbytné pro její řádnou správu. Vykonavatel závěti je oprávněn s předměty tvořícími pozůstalost volně nakládat, existuje-li morální povinnost tak učinit, popřípadě je-li to v souladu s obecnou slušností.

Zůstavitel je nicméně oproti ustanovením zákona oprávněn dle svého uvážení pravomoci vykonavatele závěti omezit. Zůstavitel má rovněž pravomoc stanovit lhůtu pro výkon závěti. Zůstavitel může například pouze stanovit, že vykonavatel závěti má pozůstalost vypořádat a rozdělit v krátké lhůtě. Naproti tomu se může ve své závěti či dědické smlouvě rozhodnout uložit pokyn, že se pozůstalost vypořádá v dlouhé lhůtě. Dlouhodobý výkon pořízení pro případ smrti může být stanoven nejdéle v horizontu třiceti let, počítáno od okamžiku skutečného vzniku dědictví. Zůstavitel nicméně může uložit pokyn, aby správa pokračovala až do smrti dědice nebo vykonavatele závěti, popřípadě až do chvíle, kdy nastane určená událost ovlivňující jednoho z nich. V takových případech může výkon závěti ve skutečnosti trvat déle než 30 let.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Potvrzení o dědictví nebo evropské potvrzení o dědictví musí v zásadě dokládat, že dědici svědčí dědické právo, například pokud na sebe dědic chce převést pozemek nebo účet vedený na jméno zůstavitele. Byla-li závěť pořízena ve formě veřejné listiny (viz výše), není třeba potvrzení o dědictví nebo evropské potvrzení o dědictví předkládat.

Poslední aktualizace: 24/10/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

V souvislosti s vystoupením Spojeného království z Evropské unie provádějí v současné době členské státy odpovědné za správu stránek obsahujících informace o vnitrostátních záležitostech aktualizaci obsahu. S ohledem na vystoupení Spojeného království z Evropské unie probíhá aktualizace těchto internetových stránek. Pokud zde najdete obsah, který zatím neodráží vystoupení Spojeného království z EU, není to záměr. Tato situace bude v dohledné době napravena.